

EPERJESI LAPOK

POLITIKAI, TÁRSADALMI, KÖZGAZDASÁGI, KÖZMŰVELŐDÉSI ÉS SZÉPIRODALMI HETILAP.

Előfizetési árak: Egész évre 12 K., félévre 6 K., negyedévre 3 K. — f. — Egyes szám ára 20 fillér.
Hirdetési: Háromhastós petit sor egyszeri hirdetése 30 fillér; több sor hirdetésért jutányosabb. Nyitár: minden sor 40 fillér.

Az Eperjesi Széchenyi-körnek, ... az Eperjesi Magyar Védőegyesületnek és az Eperjesi Kereskedők Társulatának hivatalos közlönye.

Szerkesztőség és kiadóhivatal: KÖSCH ÁRPÁD könyvnyomdája Eperjesen Fő-utca 59. sz.

Felhívás előfizetésre! Az EPERJESI LAPOK

politikai • társadalmi • közgazdasági, közművelődési s szépirodalmi hetilap

előfizetési feltételei:

Egész évre	12 kor.
Félévre	6 »
Negyedévre	3 »

Kedvezmény.

Az EPERJESI LAPOK tisztelt előfizetői :: a **SÁROSVÁRMEGYEI KALAUZ** legújabb, 1910. évi kiadását, 356 oldal terjedelemben, Sárosvármegye térképével és Eperjes város :: **3 koronáért** tervrajzával szerezhetik meg — a meddig a készlet tart.

Az új perrendtartás.

A jogi rendezés terén egy korszakos alkotással gazdagodtunk. A polgári perrendtartásról szóló törvényjavaslatot a képviselőház elfogadta és így bizonyos, hogy néhány éven belül jogi életünk teljes átalakulást fog nyerni.

A törvényjavaslatot dr. Plósz Sándor, egyetemi tanár készítette, és pedig még 1902. évben. Ezen javaslatot magáévá tette dr. Székely Ferenc igazságügyi miniszter, ki annak szövegén több, különösen a bírák tehermentesítésére és az eljárás egyszerűsítésére irányuló módosítást tett.

A törvényjavaslat egy egységes codexet képez, mely az egész perjogot teljesen felöleli, szakít tehát azon novellaris rendszerrel, mely az 1868-ban készült alaptörvényt részleteiben új rendelkezésekkel pótolta, mi csak az alapelv egységességének feláldozására vezetett. Fontos a javaslat közjogi szempontból is, mert hatálya Fiuméra és kerületére is kiterjed és ezzel az ezen területeken még mindig fennálló jogkülönbséget megszünteti.

Nem remélhetjük azt, hogy az új törvény nyel a jogéletünk terén sajnosan el nem vitatható jogbizonytalanság meg fog szünni, mert ennek oka különösen az, hogy tételes magánjoggal nem bírunk és bíránk ítélezésükben a folyton változó joggyakorlatra vannak utalva, de legalább meg fognak szünni azon anomáliák, melyek a pervitel kérdésében léteznek.

Ismert dolog ugyanis, hogy jelenleg az eljárás a bíróságok előtt nem egyöntetű, a kir. járásbíróságok előtt az eljárás szóbeli, viszont a törvényszékek előtt az eljárás írásbeli. A felebbvitel sommásperekben a kir. ítélőtábla és a kir. Kúria előtt írásbeli és szóbeli együttesen, és végül ezen bíróságok előtt a rendes perek tárgyalása írásbeli. A különféle forumok előtt különböző perjogi elvek és eljárási szabályok mérvadók és mindezen bonyolódott, nem mindig logikus elvek azt eredményezik, hogy a jogkereső közönség egyáltalán nem lehet tisztában azzal, hogy ügye mely bíróság elé kerül és a részben még fennálló írásbeliség mellett az eljárás oly hosszadalmas, hogy senki sem garantálhatja, hogy egy per mikor fog befejezést nyerni.

Már pedig egy jó perrendtartás az ország imminens érdeke és nemzetgazdasági jelentősége is kétségtelen. Nem kívánhatjuk, hogy a külföldi kereskedő és gyáros velünk üzleti összeköttetésre lépjen, ha nem tudjuk őt biztosítani arra nézve, hogy igazságát sok utánjárás nélkül meg fogja találni.

A perrendi szabályoknak egy egységes codexbe való foglalása- és egy elvi állásponton való felépítésére tehát égető szükség volt. Ezzel meg fog szünni az 1868: LIV. t.-cz., mely a rendes eljárást szabályozta; meg fog szünni az 1893: XVIII. t.-cz., mely a sommás eljárást tárgyalja, és az 1893: XIX. t.-cz., mely a fizetési meghagyásról szól. De meg fognak szünni azon egyéb jogforrások, melyek a váltó- és kereskedelmi eljárásról, a kiskorúság meghosszabbítása- és a gondnokság alá helyezéséről szóltak, meg fog szünni a községi bíróság előtti eljárás és a házassági ügyekben eddigi eljárás. Mindezen eljárások, de még azonfelül a bányáügyekben való bíráskodás; a meghagyási eljárás váltó, kereskedelmi utalvány, kötelezvény és csekk alapján, az eljárás a bérleti viszonyok megszüntetése tárgyában, úgyszintén az eljárás a gyermek törvényességének megtámadása iránti perekben, mind az új codexben részletes megoldásra talált. A perrendtartás a szóbeliség elvét széles körben megvalósítja. Megszűnnek a hosszadalmas periratváltások, melyek a per kérdését nemhogy tisztázták, de még inkább összebonyolították, a per minden egyes fázisában az ítélőbíró előtt fog lefolyni, miáltal a közvetlenség teljesen meg fog valósulni. Meg fognak szünni azon perbeni véletlenek, mikről már a rómaiak is azt mondták, hogy: «Habent sua fata libelli»;

TÁRCZA.

Utolsó sóhaj:

— Tolsztoj halálára. —

Írta: H. T.

Méla akkorddal,
Egy nagy élet nagy szimfóniája,
Halk sóhajba hal...

Értitek-e a sóhajt,
Ti rosszak, ti jók:
Ti röghöz, nyomorhoz, bűnhöz lánczolt, szegény
«Ember-müllök»?

Értitek-e, hogy e sóhaj
Sóhajtokra felel
A halál-küszöbről küldött
Bús memento-jellel?

Értitek-e, hogy e sóhajban
Hitének áldozott
Lángoló hittel, szeretet-vallással,
A nagy — kiitkozott?

Értitek-e, hogy e sóhaj
A legsúlyosabb vád, a legsúlyosabb ima?
Ha nem az lenne, meghallgatatlanul
Nem kellene a földre visszaszállania.

Ködben.

Leszáll a köd: mindent beföd,
Nincs biztatás, remény.
Hullámhegy vet tört lelkeket
Az élet tengerén.

Hullámhegy vet tört lelkeket...
Köztük vergődöm én.
A völgybe vág... majd dob tovább
Tajtékja tetején.

A völgybe vág... majd dob tovább...
Vadul játszik velem.
Most mélyre lök. — Száll, száll a köd...
S a partot nem lelem.

írszeli Szóts András.

Aczél-herczeg.

Írta: Hódinka Tivadár. (Folyt. és vége.)

Ha a «Sheridan Building»-nek ez a hatalmas torony-szobája, melyet az épület tulajdonosa dolgozótermének rendezett be, nem felülről, az üvegmennyezeten át nyeri világosságát, talán «tűz»-et kiált, hogy magára vonja az utcán járó-kelők figyelmét, bár a felhőkarczoló

ezen, húsz emeletnyi magasságából, ez a vállalkozás sem kecsgetett volna biztos sikerrel.

Így figyelmét az ajtóra irányozta.
Meg kellett azonban csakhamar győződnie, hogy a nehéz, tömör tölgyajtóval, megfelelő szerszámok nélkül nem boldogulhat.

Most már minden reménye a takarítónőkbe összpontosult, a kik a kora reggeli órákban szokták végezni munkájukat.

Hiúnak bizonyult remény.
Elmult a reggeli hét, el a nyolcz óra.
Alice-czel kilencz óraker kellett volna találkoznia.

A fiatal embernek őrzöngésig fokozódott izgatottsága kilencz óraker, a találka elmulasztott időpontjában, hirtelen, átmenet nélkül, fásult közömbösségnek engedett helyet.

Míg egy órával később megzörrent az ajtó kilencse, mintha kívülről jött nyomásnak engedne, majd kulcs fordult a zárban és mr. Cunliffe, az épület felügyelője lépett a terebe.

— Good morning, mr. Mackie... Nos, ön zárt ajtó mellett dolgozik?

Midőn közelébe ért a fiatal embernek, a ki halott-sápadt arczzal, lázasan csillogó szemekkel ült író-asztala mellett, rémülten kiáltott:

Ne mulassza el

az ősz közeledtével személyesen vagy levélelileg egy próbavásárlást tenni

ERDÉLYI

KASSÁN

nagy ruha-árúházában, a színházzal szemben. ■■■

Legszolidabb kiszolgálás.

Óriási választék iskolai ruhákban. Szabott ár!

nem a dialektika, nem az igazságot homályba burkoló körmondatok, de az igazság egyszerű szava fog győzni, mert a bíró szemtől-szembe fogja látni a perbenálló feleket, kiknek őszinte szava több világosságot képes az ügyre vetni, mint a szembenálló prókátorok páros viaskodása.

Természetes azonban, hogy az új perrendtartás üdvös hatását csak akkor fogja éreztetni, ha a törvényes garanciák mellett egy kiváló bírói-kar fogja a törvényt gyakorolni. A jövőben a feladat az eddiginél nehezebb, mert a bíróságra nemcsak a pusztá ítélezés, de magának a peranyagnak felépítése is vár, ez pedig az eddiginél nehezebb feladat.

A törvény főbb intézkedéseit más alkalommal közlöm. *Dr. Horovitz Gyula.*

A tanárok mozgalmá.

Hogy is vagyunk azzal a heti 20 órával?

A ki maga nem tekintett bele közelebbről a tanár munkájába, az nem látja csak a heti 18, tehát napi 3 órát, a kéthónapi nagyszünetet, a sok ünnepi és vasárnapi szünetet. Sajnos, hogy a közoktatásügyi minisztérium középiskolai ügyosztályának vezetői és közgei csakis olyanok, a kiknek az iskola és a tanár igazi munkájába beletekintésük nincs és sohasem is volt, így tehát ők sem látnak az előbb említettek kivül mást. Bár az idegfeszítő szellemi munkára, a milyen a tanáré, mérőegységünk nincsen, mégis lássuk, hogyan vagyunk a valóságban a tanári munka nagyságával, mérve azt a fizikai idővel. Heti 18 órai tényleges tanítás. Csak 20 percet számítva egy-egy órára való előkészületre — a mi komoly tanár előtt nevetésgésen csekély idő — kapunk heti 6 óra többletet. Vegyük, hogy átlag három 50-tanulós osztályban vannak dolgozói, a melyeket kéthetenként javít, jut egy hétre 75 dolgozat, számítsunk egy-egy dolgozatnak kijavítására átlag 5 percet, a mi — különösen ha a felsőosztályos magyar és mennyiségnyi dolgozatokra is gondolunk — ismét túlkézés idő, akkor kapunk egy hétre megint több mint 6 órát. Ezenkívül mindegyik tanárnak van az intézetben valami olyan kötelessége, a melyet a nagyközönség szintén nem lát, a melyet azonban rendes, kijelölt időben el kell végeznie. Az egyik jegyzője az értekezletnek (ezt régebben heti két órába számították be), a másik az ifjúsági könyvtárnak, a harmadik a tanári könyvtárnak a kezelője; van az intézetnek fizikai, kémiai, természetrajzi, földrajzi, rajzszeretára, múzeumi stb., a melyekről leltárakat kell vezetnie, a melyeket rendben és a napenkénti tanítás céljaira állandóan készenlétben kell tartania egy-egy tanárnak. Mindegyik tanárnak külön-külön délutáni időben órákra kell bejőnie az inté-

zetbe, hogy résztvegyen a módszeres, ellenőrző, osztályozó, tandíj-ügyi, ösztöndíj-ügyi stb. értekezleteken, a melyek közül az első háromra mindegyik tanárnak órákig tartó előkészületeket kell végeznie. Ha mindezekre a nagyközönség szeméi elől elrejtett, de az intézetben rendszeresen elvégzendő teendőkre átlag napi egy órát számítunk, akkor ismét heti 6 órát kapunk. Íme, ez már összesen heti 36, tehát átlag napi 6 óra, ennél többet más tisztviselő sem tölt a hivatalban, a különbség csak az, hogy a tanár néha három-négy, néha nyolc-tíz órát tölt az iskolában, a miből azonban átlag csak három órát a nyilvánosság előtt, a többit íróasztalánál, a tanári szobában, a fizikai, kémiai laboratóriumban, a könyvtárban stb. Pedig még itt nem is számítottuk az osztályfőnöki teendőket, az értesítők, bizonyítványok, főnévkönyvek stb. írását, a statisztikai adatok összeállítását, a tanítási idő előtti felügyeletet a folyosókon és az udvaron, a hetenként egy fogadóórát a szülők részére, a hetenként legalább egy hospitálási órát stb. Mindebből látható, hogy nemcsak heti 2 órai tanítási időtöbbletről van itt szó, hanem minden más munkának arányos megszorodásáról is. Mindezekre a mi pénzügyeink vezetői nem gondolnak, ők csak száraz pénzügyi műveletet látnak a tanárok anyagi ügyeinek rendezésében. Ezt a műveletet pedig igen egyszerűen gondolják megoldhatónak. A 30-éves szolgálatnál (a 10 hónap) és heti 18 óránál $30 \times 10 \times 18 = 5400$ korona a legmagasabb fizetés; mivel most 7000 korona lesz a legmagasabb fizetés, és mert $35 \times 10 \times 20 = 7000$, emeljük tehát a szolgálati időt 35 évre, megtartván a *gyerekek kedvéért* a csak 10-havi szorgalmi időt, az órák számát emeljük 20 órára s megadhatjuk a fizetésemelést, a nélkül, hogy az államnak ez csak egy fillérjébe is kerülne. Sőt! A 35 évet csak kivételesen éri meg 20 óra mellett a tanár, tehát a nyugdíjasok száma a minimumra száll le s így az államnak a tanárok fizetésrendezéséből feltétlenül csak tiszta haszna lehet. Ámde most már a húsz órai tényleges tanítási idő mellett átlag minden intézetben két-tanár feleslegessé válik, tehát vagy szélnek eresztik az évek óta 160 kor. jutalomdíjért szolgáló, esküt nem tett helyettes-tanárokat, vagy legjobb esetben nem alkalmaznak éveken át új tanárt mindaddig, míg az óraszám miatt az egész országban feleslegessé vált, de kegyelemből állásban tartott tanárok a jobb világba nem költöznek. Ez alatt az idő alatt a proletároknak hazánkban már amúgy is nagy száma megszorodik néhány ezer, az ötévi nehéz egyetemi tanulmányai-ban ügyis agyongyötört diplomás tanárproletárral.

Bogyó Samu budapesti kereskedelmi tanár, a ki a kormánynak is ilyen ügyekben számítanószakembere, kiszámította, hogy a szolgálati időnek 5 évvel és az óraszámnak 2 órával való felemelése fejenként 800—900 kor. évi megtakarítást jelent az állampénztárra nézve. Mivel a felekezeti tanárok fizetését is az állam egészíti ki, azért kerekben 3000 tanárt véve számításba, az állam összes megtakarítása majdnem negyedszáz millió korona. Evvel szemben, a statusrendezésnek

teljes keresztülvitele esetén is csak 700,000 korona kiadási többlet áll a tiszta haszon tehát több mint harmadfél millió korona évenként azon a czímen, hogy rendezték a tanárok fizetését.

Csatoljuk még ehhez a számításához a következő hivatalos statisztikai számadatokat. A 60-ik évet eléri a tanároknak csak 3,5 százaléka, a bírónak 6,5 százaléka, a többi állami tisztviselőnek 4,4 százaléka. Az eddigi 30-évi szolgálati és heti 18 órai tanítási idő és a sok állítólagos üdülés mellett tehát a tanárok halálozási statisztikája volt a legkedvezőtlenebb. Mi lesz a 35 év és 20 óra, vagyis körülbelül 30%-os teheremelés mellett? Ha erre gondolunk, lehetetlen az, hogy humánusnak tartsuk a tanárokkal szemben tanúsított eljárást.

Nem is lehetséges, hogy ebben a kérdésben kimondták volna már az utolsó szót, mert lehetetlenek tartjuk, hogy a költségvetés tervezete változatlanul törvényerőre emelkedjék. Lehetetlen az, hogy mikor a többi tisztviselőnek szolgálati idejét és terheit leszállítják, ugyanakkor a statisztika szerint a régi viszonyok között is legkedvezőtlenebb helyzetben levő tanárok terheit két irányban is emeljék. Lehetetlen az, hogy a mikor a külföldön sok helyen a tanároknak nagyobb fizetés mellett az előszabott tanítási ideje már eddig is kisebb volt, mint nálunk (Olaszországban 15 óra, Franciaországban 12—16 között változik), ugyanakkor nálunk még a meglévőt is emeljék. Lehetetlenek tartjuk, hogy kormányunk rideg intézkedéseivel a magyarországi viszonyok között olyan fontos kultúrtevényt, a milyen a középiskolai tanárság, teljesen elkeserítsen, és a reáért terhekkel szinte erőszakosan elvonjon a társadalmi kultúr munkától és a tudományos munkaságtól. A minnek a lehetőségét egy felszázaddal ezelőtt fenntartották, azt a XX. században lehetetlenné tenni igazi visszaesés volna a kultúra terén.

Hiszszük és reméljük, hogy a pénzügyminiszter úr rideg álláspontját, a mely egyedüli akadálya a kérdés humánus megoldásának, enyhíteni fogja és teljesíteni fogja a tanárokkal szemben is *ellenszolgáltatás nélkül* azt a kötelezettséget az államnak, hogy alkalmazottjainak a változott viszonyoknak megfelelő ellátást tartozik adni.

A tanárság a vallás- és közoktatásügyi miniszter úrnak némi reményt nyújtó kijelentésében, de különösen Berzeviczy Albert öngyermelőségének, a házelnöknek határozott, a tanárok irányában a legnagyobb jóakarattal eltelte és a tanári munkának a legteljesebb megbecsüléséről tanúskodó kijelentéseiben bízza, a kongresszus óta külsőleg nyugodtan viselkedik, bár belsőleg annál izgatottabb. Várja a fejleményeket s a kongresszustól kiküldött bizottság útján azon fáradozik, hogy a kormány és a törvényhozás megismerje a tanárság kívánsága melletti és a teheremelés elleni érveit. Most van szerkesztés és nyomás alatt a kongresszus naplója és a tanárkérdésről írt tájékoztató kötet, a mely rövid idő alatt kerül a nyilvánosságra és pontos számadatokkal fogja a kérdést minden oldalról meg-

— Jesus Christ... Ön beteg?...

Bágyadt, el-elcsukló hangon mondta el a történeteket.

— That's funny. Biz' ez bolond egy eset... De várjon csak, ön nagyon kimerültnék látszik...

A helyi viszonyok alapos ismeretére valló bizossággal sietett a kis faliszekrényhez, melyben Aczél-herceggel likőreit szokta tartani.

Csak mikor két pohárka erős whiskeyt már belediktált a se élő, se halott ifjába, adta elő jövelele célját.

— Tegnap este — mondotta — úgy kilencz óra tájban, mr. Sheridan keresett fel lakásomon és megbízott, hogy egy levelet adjak át önnek. «Menjen — szolt — holnap reggel pontban tíz órakor dolgozószobámba s adja át mr. Mackienek ezt a levelet. Ha mr. Mackie még nem lenne az irodában, tegye a levelet szembeöltő helyen, íróasztalára... De épp erre való tekintetből, jó lesz, ha a szoba kulcsa is önnél... Takarítani holnap nem szükséges, mert asztalomon néhány fontos irat, s nem szeretném, ha azokhoz avatatlan kezek érnének.»

Átvette a vaskos külsejű levelet a felügyelőtől, a ki, miután lelkére kötötte az ifjúnak, hogy erőt gyűjtendő, igyekezzék egy kis lunchhoz jutni, távozott.

George feltépte a levél borítékát és olvasta, a mint következik:

New-York, N. Y. 1910. júl. 13.

Mr. George Mackie City.

Kedves George,

ha áruást követ el az, a ki, hogy élete boldogságát megmentsé, legjobb, leghűbb emberét tolja félre újjából, én áruást követtem el ön ellen, midőn felhasználva azt a párbeszédet, melynek a «Golden Hall»-ban (tudja: az árvíz-bál alkalmával) akaratlanul fültanúja voltam, önt egyszerűen félretoltam utamból.

Tudom, hogy ez így, első hallásra nyersen, szinte durván hangzik. De azt is tudom, hogy ha meg akarjuk egymást érteni, egy kis nyers ösztintesgtől nem szabad visszariadnunk.

Ön a miss Braddonra való házasságban nem találta volna fel élete boldogságát.

Nem mr. Braddonra gondolok, a kinek gyerekes nagyralátása soh' se tudná megbocsátani leánya messzaliánszát, a mint a jó öreg vasútkirály e házasságot nevezné, mert én, a ki csak az egyenlőtlen jelleműek házassági összekötését tartom messzaliánszának, önt, kedves George, a ki a karakter maga, a legcsászáribb vagy királyibb hercegnő kezére is méltónak vélem s

házasságát a yorki hercegnő ő fenségével sem minősíteném messzaliánszának, feltéve, hogy jellembeli szépség-hibában a fenség sem szenved.

Ismétlem: nem mr. Braddonra gondolok, mert hisz' utóvégre az ember boldogságához nem okvetlenül kívántatik az após jóváhagyása, hanem gondolok arra a kisasszonyra, a ki egész életét fejedelmi fényűzés karjai között töltve, ahhoz a szürke, szegényes élethez, a mely reá az ön oldalán vár, nem tudna hozzászokni. Gyermekségétől fogva ismerem, és ilyennek ismerem. De várna bár rá a mennyek üdve, az angyalok élete az ön oldalán, akkor is elvenném öntől, mert a kisasszonyt szeretem.

Hogy az ő szerelme nélkül miként van bátorságom ehhez? Nos, nagyon kevésre becsülém magamat, ha egy gyerekleány szerelmét nem tudnám, ha kell, ki is erőszakolnám.

Miként akarom a kisasszonyt már holnap — az önök titkos esküvőjéül megállapított napon — nőmmé tenni? Well: a találka helyén és időpontjában a kisasszonyt ön helyett én fogom várni. Nem egyedül. Még a mai est folyamán gondoskodom arról, hogy holnapi esküvőmről a new-yorki társaság egy kis

SZIKLAI SAMU

úri-, nődivat- és rövidárú-üzlete

EPERJES

Fő-utca 107., a Kollegiummal szemben.

Az e hóban kezdődő karácsonyi vásár alkalmára czégem a még raktáron maradt divatcikkek készleteinek kiárúsítása céljából **oly messzemenő árleszállításokat eszközölt**, a melyek e téren valóságos **rekordot** jelentenek. ■■ Az árak abszolút olcsóságában rejő, páratlanul álló kedvezmény a divatárúk kiváló minőségében jut érvényre. Ugyanilyen minőségeket olcsóbban árúsítani — lehetetlenség. **Tessék meggyőződni! Vételkényszer nincs!**

világítani. Ezt a kötetet megküldik a tanárok egyelőre a képviselőház pénzügyi és közoktatásügyi bizottsága tagjainak, majd később, a költségvetés tárgyalás alá kerül, a képviselőház többi tagjainak is.

A magunk részéről a legjobb reménnyel nézünk a tanárság törekvéseinek eredményei elé és a tanároknak ügyét, a kik sárosmegyei köznevelésünknek is lelkes és munkás vezetői, ajánljuk megyei képviselőink jóindulatú figyelmébe.

EPERJESI SZÉCHENYI-KÖR.

A Kör decz. 4-iki, vasárnap d. u. 5 órakor tartandó ingyenes, népszerű előadásának műsora a következő:

1. **Katonazene.**
2. **Szavaltat.** Előadja *Issó Miklós.*
3. **Honfoglalás, A magyar szent korona.** Előadja *Gamauf György*, a Kollégium igazgatója.
4. **Katonazene.**

A Kör legközelebbi hangversenye kedden, december hó 6-ikán fog megtartatni. A még véglegesen meg nem állapított műsora a következő:

1. **Monstre-hangverseny.** Előadja a helybeli katonai zenekar a *kassai m. kir. honvédszenekarral* együttesen (80 személy). Rendező: *Hoffmann Ferenc* karmester; Vendég-rendező *Rétháti Kóvér* Dezső karmester. Előadásra kerül: a) *Sakuntala*; nyitány *Goldmark Károlytól.* b) *Egy kis éjjeli-zene* (50 vonóshangszer, Mozarttól). c) *Danse macabre*, *Saint-Saëns-től.*
2. **Női-kar**, zenekísérettel, rendező *Moyzes Miklós.*
3. A 14-éves hegedűsnő, *Steiner Lili* Kassáról, *Hoffmann Ferenc* karnagy tanítványa.

A Kör népakadémiáján *Klets Gábor* kir. kath. főgimn. tanár a múlt vasárnap befejezte előadásait az általános földrajzból. Ezúttal a tengerekről szólt. A szárazföldeknek és vizeknek a Föld színén való eloszlását ismertette, majd a tengerek partalakulásairól, a tengervíz sótartalmáról, színéről, mozgásairól, a tenger fenekének formájáról érkezett, végül pedig a tengerben élő állatvilágról. 48 vetített-képet is mutatott be, ez alkalommal is *Peskó Ö.* koll. főgimn. tanár segítségével. Az előadás előtt *Paulik Béla* koll. tanítóképzőint. növendék szavalt. A műsor első és utolsó száma katonazene volt.

A Kör kasszebeni választmányának háziestélye. Kapunyitásról kapunk hírt. Az eperjesi Széchenyi-kör kasszebeni választmánya nyitotta ki termének ajtaját, hogy ismét befogadja a kultúrtenyészőket. — November 26-ikán tartotta első hangversenyét, a mely fényes, impozáns arányban folyt le. A hangversenyt megnyitó óra közeledtével gyors egymásutánban telt meg a terem, hol élénk sürgős-forgás jelezte a nagyszabású hangversenyt. Miután

romantikus mese kapcsán értesüljön és az esküvőre meghívassék. E mese szerint, (a mely azt is sejtetni fogja, hogy miss Braddonnak és mr. Sheridannek egymás iránt táplált és eddig titkolt vonzalma már régi keletű) a holnapi esküvő hirtelen támadt szeszélye a menyasszonynak, a ki idegenkedik az eljegyzés szerződés formáságaitól. Tehát a találka helyén és időpontjában mr. Braddon, a boldog apa vezetése alatt, ott lesz az egész new-yorki «society». A mint ily előkelő esküvőhöz illik: plain parade.

Egy pennyt se érne emberismeretem, ha nem tudnám, hogy a kisasszony gyöngéd lelke és jóízűlése visszariadva a világraszóló botránytól, a melyet vonatkozása idézne elő, ha haraggal és gyűlölettel is, de jó arccal fog belemenni a — szerinte bizonyosan — gonosz tréfába.

A haragot és gyűlöletet idővel más, kevésbé ellenséges érzelmmé átváltoztatni könnyű és kellemes feladata lesz annak, a ki úgy szeret, a mint én szeretek.

Arról, hogy önnek elégtételt adjak, gondoskodtam. Nőmmel egy félévre Európába utazom. Ezen időre

az érkezett előkelő közönség a teremben elhelyezkedett s a zsongó zajt a csend váltotta fel. Altmann Gusztáv ág. h. ev. lelkész, a kasszebeni választmányának ezidei elnöke lépett az emelvényre, s a közönség általános érdeklődése mellett felolvasást tartott gr. Széchenyi Istvánról, és annak «Hitel» cz. művéről. Az elnök taps, elismerés közepette fejezte be magas, tartalmas felolvasását. A következő kis szünet után a közönség bátorító tapsai között egy rózsaszínű-ruhás, liliomarczú leányka lépett Eiszelt Emil karján az emelvényre. Első megjelenése oly kedvesen hatott reánk, mint egy édes álom. Hát még a zongorajátéka? az elbűvölt, megbabonázott, édes hullámzásba hozta lelkünket. Ez a bájos angyal Demeter Alinka úrhölgy volt. Játékát frenetikus tapsokán követte, úgy, hogy kénytelen volt csillogó tehetségét más darabban újra és újra bebizonyítani. A kiosztott műsor szerint a harmadik pont: Vér Pál és Vendéghegyi A. melodramája, «Zrinyi Ilona nikomédiai lakomája» volt, előadta: Matyuga Kamill theol. akad. hallgató, zongorán kísérté Egyed Aladár theol. akad. hallgató, közbe a szót énekelték Fábry Andor és Kresmery Gyula akad. hallgató urak, a mibe Bartovics Vilmos joghallgató tetszetős tárogató játéka vegyült. A nehéz darabnak összhangzó, szabatos előadása a közönség osztatlan elismerésére talált. A hozzáértők véleménye az volt, hogy az egész darab szép, megnyerő előadása mellett oly finoman, oly élénken árnyalták a szereplők a darabban előforduló lelkiállapotokat, hogy a műben előforduló jeleneteket a közönség nemcsak teljes gyönyörrel tudta élvezni, hanem azt egészen át is érezte. Az emelvényről lelépő derék szereplőket zaj, tapsvihár, minden oldalról meleg elismerés fogadta. Ezután Egyed Aladár zongoraszámát követte, a ki az általa szerzett «Magyar ábránd»-ját játszotta; nem kápráztató technikával, hanem melegérzésű, rendkívüli finomságokkal telt dalával meghódította a lelkünket. Melegen ünnepeltük a kitünő művészt, és játéka végével nem átalottunk néhány ráadást kívánni. A művész készségesen teljesítette óhajunkat és magyar dalokban köszönte meg a viharzó tapsokat. Már nyolcz órára járt az idő, midőn mi egy kellemesen eltöltött est emlékeivel oszladozni kezdtünk. (A-n.)

HIREK.

— **Kérelem.** A Sárosvármegyei Jótékony Nőegylet «Erzsébet»-árvaházában, mint minden évben, úgy ezidén is, december 23-ikán d. u. 5 órakor fogjuk megtartani a szegény árva-gyermekek karácsonyfaünnepét. Az emberszeretet nevében felkérjük a nemes-szívű emberbarátokat, valamint egyetünknek és árvaházunknak jóakaróit, hogy az árvák karácsonyfaünnepére szánt (élelmi-, játék- és tanszerekben, pénzben, valamint ruhaneműek-

egész üzletet vezetését önmre bízom. Ha tetszik: koldussá tehet. A meghatalmazási okmányokat, valamint az egyes ügyletekre vonatkozó utasításaimat mellékelem.

Önt nem féltém. Első szerelmi csalódásába az ember ritkán hal bele. Én, harminczöt évemmel, nehézkesebb vagyok.

A mellékletek között talál egy Miss Violet Bloom címűre szóló levelet is. Ha első felindulását már leküzdte, kérem, vigye el a levelet a kisasszonyhoz. (George Mackie, a hivatalnok, de csakis a hivatalnok, tudomásul veheti, hogy a levél egy 50,000 dolláros checkkel bélelt.) Ni, most jut eszembe, hogy ön egy időben érdeklődött a kisasszony iránt... Ha homeopátiikus kúrára szánná magát, a mely szerelmi csalódások eseteiben, legalább az én tapasztalataim szerint, feltétlenül gyógyító hatású, a kúra költségeit szívesen fedezem... Virága a kisasszonynak a félig nyílt «American beauty», köve az ezüsfoglalású gyémánt.

Az ön ellenkező véleménye dacára is

barátja:

Joseph Sheridan.

ben, stb. álló) szíves ajándékaikat az «Erzsébet»-árvaházba beküldeni méltóztassanak. A kegyes adományokat nyilvánosan fogjuk nyugtázni! Együttal ebben az évben is ajánljuk az *újévi üdvözlétek* megváltásának szokásos jótékony intézményét nérd. közönségünk szíves figyelmébe. Eperjes, 1910. december 1. A Sárosvármegyei Jótékony Nőegylet nevében: *Kösch Árpádné* s. k., elnök. *Faragó József* s. k., titkár.

— **Kormányképviselő.** A vallás- és közoktatásügyi m. kir. minisztérium a december 8-ikán Békéscsabán, a bányai ev. egyházkerület középiskolái számára tartandó javító és pótló érettségi vizsgálatokra kormányképviselőnek dr. *Salávik Mátyás* theol. és jogakad. tanárt küldte ki.

— **Kinevezések.** Dr. Vályi János v. b. t. t., dr. *Szmandray Simon* szeminaryumi spirituálist aligazgatóvá, az ekként megüresedett spirituális állásra *Gyulai Géza* gör. kath. tanítóképzői prefektust és hit-tanárt, és ennek helyébe *Gajdics István* egyházmegyei iktatót nevezte ki.

— **Eperjesi egyházmegyéből.** Dr. Vályi János v. b. t. t., a neopresbiterekkel a következőképpen diszponált: *Bihari Bélát* Repejőre, *Dobó Árpádot* Tornabarakonyba, *Korba Mihályt* Alsórépásra, *Zubricsky Dezsőt* Mogyoróskára és *Gyulai Jenőt* Ruzsolyra küldötte ki parochusnak.

— **Új orvos.** Dr. *Rács Dezső* november 27-ikén kezdette meg orvosi gyakorlatát Fő-utca 125. sz. alatt (Elsász-házban).

— **Karácsonyi occasio.** Rendkívüli olcsó árban lesznek kiárúsítva az utolsó saisonból kimaradt legújabb női-ruhakelmék, u. m. gyapjú-, selyem- és mosókelmék, szőrmeárkák, boák és karmantyúk. A nagyérdemű közönség szíves figyelmébe ajánlom december végéig. *Zavatsky Szilárd* divat- és vászonkereskedő, Eperjes.

— **A Rákóczi Kath. Kör** decz. 8-ikán este fél 6 órakor felolvasó- és zeneestélyt tart, melynek műsora a következő: 1. Népdalegyveleg. Előadják: hegedűn *Kizák Irén*, zongorán *Létray Kálmán*. 2. Földes Imre: «Matura-bankett után». Magánjelenet. Előadja *Szentiványi Aladár*, zongorán kíséri *Létray Kálmán*. 3. a) *Bach-Gounod*: «Ave Maria»; b) *Popper D.*: «Gavotte». Előadják: *godonkán Kugler Ede*, zongorán *Moyzes Miklós*. 4. «A liberalizmus, annak történeti fejlődése és hatása.» Írta és felolvassa *Varga Mátyás*, kassai áll. főreáliskolai tanár. Ezen estély belépődíjmentes. Tagoknak szabad bemenet, nem-tagok belépőjegyet Póta László köri-titkárnál (Kossuth L.-utca 42. sz., I. emelet) kaphatnak.

— **Ha karácsonyi ajándékul** hasznos tárgyat óhajt venni, keresse fel *Luchs jóküzletét*, Fő-utca 40.

— **Halálozás.** *Krisz Pálné* sz. Mittermann Antónia nov. 27-ikén, életének 34-ik, házasságának 9-ik évében elhunyt. Temetése nov. 29-ikén volt.

— **Sok évi megfigyelés.** Emésztési gyengeségeknél és étvágyhiánynál, általában minden gyomorbetegségnél a valódi «Moll-féle seidlitz-porok» bizonyultak a legsikeresebbeknek a többi szerek fölött mint gyomorerősítők és vértisztítók. Egy doboz ára 2 kor. Szétküldés naponta utánvétellel *Moll A.* gyógyszerész, cs. és kir. udv. szállító által, Bécs, I., Tuchlauben 9. A vidéki gyógyszerárakban határozottan *Moll A.* készítménye kérendő az ő gyári jelvényével és aláírásával.

— **Korcsolyák** legújabb kivitelben, minden nagyságban *Luchs jóküzletében* mesés olcsón beszerezhetők.

— **Karácsonyi felruházási ünnepély.** Az Első Eperjesi, Szegény Gyermekek Felruházó Asztaltársaság ezidei felruházási ünnepélyét decz. 11-ikén, vasárnap d. u. 6 órakor tartja, a cs. és kir. 5. sz. gyalogezred zenekarának közreműködése mellett, sétahangversenyyel egybekötve, a városi Vigadó nagytermében. Ez alkalommal 40 eperjesi szegény gyermeket ruház fel. Az ünnepély műsora a következő: 1. Nyitány. 2. Elnöki megnyitó. 3. A felruházás. 4. Ünnepi beszéd. 5. Zárószó. Az asztaltársaság

UHL MATH. virágüzlete

KASSA, Fő-utca 81. sz.

Színházi koszorúk, csokrok, kosarak minden nagyságban és árában. □□□

Gyászkoszorúk szalaggal és felirattal minden kivitelben. □□□

Viritó Cyklamen, mely egész télen virit, darabja 1 korona, szobafenyő (Aurokaria) 4 kor.-tól fejjebb, pálmák 1 kor. 20 fill.-től fejjebb, virághagymák a legolcsóbb árban.

A legkisebb megrendelés is pontosan és nagy gondval lesz elkészítve s csomagolva.

□□ Képes árjegyzék kívánatra ingyen és bérmentve. □□ Sürgőnyezim: Uhl, Kassa, □□ Telefon (Interurban) 202

ezen ünnepére Eperjes szab. kir. városban székelő állami, törvényhatósági, városi, egyházi és katonai hatóságokat, testületeket és egyesületeket, tanári és tanítói karokat, a sajtó képviselőit, valamint a nagyközönséget tisztelettel meghívja az elnökség. Az ünnepélyre való belépés, belépti díj nélkül, csak felnőtteknek szabad. Az ünnepély után közvacsora lesz Palkovits Emil vendéglőjében. A decz. 11-ikén d. u. 5 óra hirdett népkadémiai előadás előbb, d. u. 4 órakor veszi kezdetét.

— **Sziklai Samu divatárú-üzletének** lapunk mai számában foglalt hírdetésére felhívjuk t. olvasóközönségünk szives figyelmét.

— **Kertészeti előadás.** Mult hó 27-ikén tartotta Ritzl Károly kisszebeni állami kertészeti tanító az Ev. Theol. Otthon nagytermében a theol. akad. hallgatók előtt első őszi kertészeti előadást, mely alkalommal közelebbről a gyümölcs szedéséről, megválogatásáról, csomagolásáról, a különböző gyümölcsnek kezeléséről és elárúsításáról, a gyümölcsök téli eltartásáról s a gyümölcsértékesítő szövetkezetekről tartott igen érdekes, hasznos és tanulságos előadást. Előadásait a jövő héten az Otthon helyiségeiben folytatja.

— **Babajavítás** gyorsan és pontosan eszközölhető Eperjesen, *Theiss* Ármán játékkereskedésében.

— **Akorcsolyaegyleti tagsági-jegyek** *Theiss* Ármán egyll. pénztáros Fő-utca 58. szám alatti játékkereskedésében már kiválthatók.

— **Megyebizottsági tagválasztás.** Mult számunkban közöltük azon eredményeket, melyeket lapunk zártáig sikerült meg tudnunk; most kiegészítjük azokat. Bártfai kerületben: dr. Weisz Bernát és Grofcsik Gyula. A héthársi kerületben: Dessewffy Ferencz, Dessewffy Marczell, dr. Moskovits Ignác, Praesenszky László. A kapiiban: Berzeviczy Rezső, Bélafi Bálint és Kiss Gusztáv. A kurimaiban: Dessewffy Arisztid, Sztankay László, Hodobay Miklós és Kerekes Pál. A nagysárosiban: Kovaliczky Gergely, Bodon Miksa. A palocsaiban: Szeghy Andor, Beszkid Sándor, Vernóczy Ferencz és Havrillay Béla. A radácsiban: Passuth Ferencz, dr. Hodossy Gedeon és Kovaliczky Zenó. A szemelnyeiben: Gojdicz Method, Kapiszinsky Emil, Soltész Ede és Semetkovszky Emil.

— **Különféle friss halak** előjegyze minden csütörtökön és pénteken kaphatók *Kau* Sándor (ezelőtt Holénia) fűszer- és csemege-üzletében Fő-utca 71. sz.

— **A Sárosvárm. Jótékony Nőegylet** árvaházának az átalakítása észrevétlenül, a legnagyobb csendben történt meg. A közönség nem is tudja, hogy a nőegylet fáradhatatlan vezetősége, különösen annak elnöke, *Kösch* Árpádné és titkára, *Farago* József, szeretettel és kitartással mit végeztek. Önfeláldozó munkájukat siker koronázta. Az árvaház teljesen újonnan, modernül, higienikusan van berendezve s 20, 12—15 év közötti leány részül benne a legnagyobb gondozásban, úgy anyagiakban, mint szellemikben. A legnagyobb rend, tisztaság és pontosság jellemzik a vezetést, s a gondnokoltakat a háziasszony ezerféle teendőre oktatják s a mellett szakszerű betegápolásra is, úgy, hogy az innen kikerülő leányokban kell keresnünk a mintacselédeányokat. Egyébként ez a bevallott célja is e vezetésnek, hogy a társadalmat minél tanultabb és minél ügyesebb cselédeányokkal ajándékozza meg. — Itt említjük meg, hogy az árvaház eddigi gyámoltjai a kassai gyermekmenhelyen nyertek kellő elhelyezést s azok helyébe küldettek a jelenlegi lakói.

— **Mint a kályha és a lámpa,** olyan nélkülözhetetlen azon háziasszony, melyre olvasóinkat figyelmeztetjük. Ez a *Fay* valódi *szódeni asványpasztilla*. Sajnos, a ridegebb őszi napoknak sok meghűlés a következménye, melyek ellen legjobb rögtön, és lehetőleg kényelmesen védekezni. *Fay* valódi szódeni pasztillái éppoly biztosak hatásukban, mint a milyen kellenesek a használatban.

Decz. 8., csütörtökön
delután 4³⁰—7³⁰-ig

KATONAZENE-HANGVERSENY BERGER kávéházában.

— **A Rákóczi Kath. Kör** december 2-ikén tartott igazgatóválasztmányi ülésén az alapszabályokban néhány fontosabb változtatást tett. Így elhatározta több esetből kifolyólag, hogy jövőre kivételes esetekben más keresztény felekezettel is fölvesz tagokul. Másodszor megengedte, hogy a rendezőtagok családtagjait személyenként 2 kor. tagsági-díj mellett a Kör tagjai sorába fölvehessék. Harmadszor a szept. 25-iki közgyűlés rendelkezése folytán a rendezőtagok tagsági díját 8 koronáról 10 koronára emeli föl. A főiskolai hallgatók csak ezen tagsági-díj felét fizetik. Végül foglalkozott az igazgatóválasztmány a Martinovics-körnek ama felhívásával, melyben a közönséget felolvasó-estélyeinek pártolására felhívja. Minthogy e felhívás oly szavakkal és oly nyilatkozatok városunk legnagyobb és leglátogatottabb egyesületeinek közérdekű és közhasznú tevékenységéről, mely a józslésű és komoly emberekben méltán kelthet és keltett is visszatetszést, — a Kör ezen indokolatlan és minden igaz alapot nélkülöző bírálatot megütközéssel utasítja vissza.

— **ABudapesti egyetemi énekkarok hangversenye a tüdőbetegek eperjesi szanatóriuma javára.** Az eperjesi joghallgatók testülete decz. 10-ikén este 8 órakor, a Budapesti egyetemi énekkarok közreműködésével, a Vigadó nagytermében táncmulatsággal egybekötött hangversenyt rendez, melynek tiszta jövedelme az eperjesi tüdőbeteg-szanatóriumot illeti. A műsor a következő:

1. a) Erkel S.: *Dalra magyar!* b) Gróf Andrásy Gyuláné: *Krasznahorka* (tárogató-kisérlettel). c) *Fonyfony* (svéd népdal).
2. Moyzes M.: *Ossi rózsá.* (Katonazenekar-kisérettel.) Éneklők: Antal Margit, Balpatak Rózsika és Piroška, Berzeviczy Marcsa, Böhm Erzsike, Divald Klárka és Zsófi, Dobay Irénke, Gamauf Évi, Gerbery Annus, Gartner Margitka, Grieger Aranka, Jakobei Klárka, Hanusovszky Erzsike és Minka, Hübschmann Malvin és Rózsika, Káldy Imréné, Klemens Milka, Lukács Annus, Lavotha Biri és Rózsika, Linhardt Zseni, Moyzes Miklósné, Perényi Ilus, Schwarcz Aranka, Szántó Margitka, Szedlák Annus, Vasskó Etus, Várkony Szerén, Vargha Edit, Verdon Adél.
3. a) Révfy Géza: *Éjjel a Tiszán* (a Budapesti egyetemi énekkaroknak ajánlva). b) Goll János: *Liliomszál.* c) Ole Bull: *Pásztorleány vasárnapja.*
4. Moyzes: *Magyar dalok.* (Katonazenekar-kisérettel.) Éneklők a fentebb felsorolt helybeli hölgyek énekkara.
5. a) Schumann: *Vandordal.* b) Hovváth Ákos: *Késő, vály...* c) gróf Festeticz Leó: *Árvalányhaj.*
6. Schumann: *Csigány-kar.* Éneklők a fentebb felsorolt helybeli hölgyek énekkara.
7. *Részlet* „A remete csengettyűje” című operából. Éneklők Moyzes Miklósné (Hoffmann Ferencz hegedű-kisérettel).
8. Edward Grieg: *Lanárjending.*

A 120 tagból álló férfi-énekkart Hakkel N. Lajos, az Orsz. Zeneakadémia igazgatója, országos ének- és zenefelügyelő vezeti. Ez év folyamán Finn-, Német- és Svédországban léptek fel, s mindenütt óriási sikert arattak. Reméljük, hogy városunk közönsége megragadja az alkalmat, hogy így ritka műélvezethez juthasson a Vigadó nagytermét teljesen megtölti. A rendező jogásztisztület a felülírtakat hírlapilag nyugtáznia fogja. — Jegyek elővélthetők Kösch Árpád és Földes Samu üzletében.

— **«Ahoi» fém-tisztítószer** pillanat alatt fényesít *Luchs Ede* és *Trsa fiókjában*, 40 fillér.

— **Irodalmi est.** Az Eperjesi Rákóczi Kath. Kör nov. 27-ikén rendkívül élvezetes és kellemesen szórakoztató irodalmi estélyt rendezett, a melyen nem csupán a Kör tagjai, hanem vendégek is nagy számban jelentek meg, zsúfolásig megtöltve a körhelyiség tágas dísztermét. A Kör agilis vezetőségét, különösen Póta Lászlót illeti az elismerés, hogy az

estély az érdeklődők legmagasabb igényeit is teljesen kielégítette, túlszárnyalva annak niveauja minden előbb helyezett várakozást. Komáromi Ottó nyitotta meg az estélyt művészi lélekre valló hegedűjátékával, kiváló technikával játszva el Beriot «Scène de Ballets»-ét Novák József ügyes zongorakíséréte mellett. Majd Berkő Pál énekelt el néhány magyar népdalt mély-érzésű, kellemesen csengő tenor-hangján, Létray Kálmán kifogástalan, precíz zongorajátékával kísérve. Az est befejező- s egyszersmind fénypontja volt Petrásovsky Leó kiválóan ügyes, szellemben és igazságban gazdag, a «Keresztény nő és a családja» című tanulmánya, melyet általános tetszés és érdeklődés mellett olvasott fel a szakavatott tollú és mélytudású szerző. Ezzel az est véget ért, az azon résztvevők kellemes meglepéssel oszlottak szét.

— **Az Eperjesi Korcsolyázó-Egylet** decz. 7-ikén, szerdán d. u. 3 órakor a vármegyei ház kistermében tartja rendes évi közgyűlését, melyre tagjait ezúton is meghívja.

— **Az ügyvédség reformja.** Mint-hogy a Székely-féle javaslatból pár hónap múlva törvény lesz, mindazok, a kik a törvény életbeléptéig doktorátust nem szereznek, csak két évvel később lehetnek önálló ügyvédek. A kik azt akarják, hogy az új törvény rájuk ki ne hasson és így két évet nyerjenek, forduljanak a dr. Dobó jogi szeminaryumához (Koloszvárt, Bolyai u. 3.), melynek segítségével hat hét alatt lehetnek egy szigorlatot. Ez annál is inkább tanácsos, mert a beállott egyetemi rendszerváltozások következtében a szigorlatok anyaga aránytalanul megnagyobbodott. Az intézet kikölesőzi tankönyveket helyettesítő, az összes szigorlati kérdéseket felölölő jegyzeteket, melyekből otthon elkészült jelöltek rövid rekapituláló kurzus során készíti elő. A «Jogvizsgák letétele» cz., most megjelent könyvet díjmentesen megküldi.

— **Iparos továbbképző-tanfolyam.** A m. kir. kereskedelmi minisztériumtól, Eperjes szab. kir. város támogatásával fenntartott iparos továbbképző-tanfolyam negyedik évfolyamára a beiratkozások már megtörténtek. A tanfolyam ingyenes, csak az «Erzsébet iparoktatási ösztöndíj» alapjára fizetnek a jelentkezők egy-egy koronát. A tanfolyam két időszakra oszlik: 1. *időszak* tart január 15-ikéig. Ebben az időszakban a következő tanfolyamok lesznek: 1. Ipari számtan. Heti 6 óra (kedd, csütörtök, szombat 6—8-ig). 2. Mértani rajz. Heti 6 óra (hétfő, szerda, péntek 6—8-ig). 3. Szabadkézi rajz. Heti 6 óra (hétfő, szerda, péntek 6—8-ig). 4. Ábrázoló-mértani rajz. Heti 2 óra (szombat 4—6-ig). 11. *időszak* jan. 15-ikétől márcziusig. Ebben a következő tanfolyamokat tartják: 1. Üzleti fogalmazás. Az ipari életben előforduló ügy- és okiratok, üzleti levelek. Heti 6 óra (hétfő, szerda, péntek 6—8-ig). 2. Ipari könyvvezetés. Heti 6 óra (kedd, csütörtök, szombat 6—8-ig). 3. Ábrázoló-mértani rajz. Heti 2 óra (szombaton 4—6-ig). 4. Szabadkézi rajz. Heti 2 óra (szombaton 4—6-ig). Ezekben a tanfolyamokon kívül, melyek az általános érdekű tárgyakat ölelik fel, van még egy *szakrajzi tanfolyam* építőiparosok, elsősorban kőművesek, ácsok, kőfaragók, bádigosok, lakatosok, asztalosok, festők részére, heti 10 órában (szombaton kivételével naponként 4—6-ig), mely mind a két időszakon át tart s tárgya az egyes szakmákba vágó rajzgyakorlatok, gazdasági épületrajz, építési anyagismeret és költségcsatolás.

— **Aluminium teljes konyhafel-szerelés** állványnyal *Luchs fióküzletében* a legolcsóbb!

— **A magyar birodalmi országos Diákszövetség XIX-ik kongresszusát** Kolozsváron tartotta meg. Az ezidei diákkongresszus egyrészt nagyságánál, másrészt eredményeinél fogva felülmutta az előző években tartott kongresszusokat.

Gümőkór (tüdő)

köhögés, számarköhögés, influenza és a légzőszervek bajainál az orvosi kar kiváló eredménnyel alkalmazza a

SIROLIN „Roche“-t.

SIROLIN „Roche“-t kellemes íze és kiváló hatása tolytán szívesen veszik. Az összes gyógyszerárakban eredeti SIROLIN „Roche“ csomagolást kérjünk és határozottan utasítsunk vissza minden pótkészítményt.

F. Hoffmann-La Roche & Co. — Basel (Schweiz) Grenzach (Baden)

A megvitatott pontok közül kiemelendő a jogi szakoktatás reformjáról tartott előadás, azonkívül a Székelyfőle törvényjavaslat megvitatásai. A kongresszus egész Kolozsvár részvételével folyt le; fővédnök e volt gróf Zichy kultuszminister, kinek képviselőjében dr. Gobcsa László miniszteri tanácsos jelent meg. A helybeli jogakadémiát Antal Pál jogásznőnk s Ruttkay Béla al-elnök képviselte. Hogy az eperjesi jogakadémia a vidéki akadémiák között az első helyet foglalja el, mutatja az, hogy a megnyitógyűlésen a helybeli jogásze-elnök vezette a tanácskozásokat. A vitatkozásokban is élénk részt vettek jogakadémiánk képviselői, különösen a harmadik egyetem felállításáról tartott előadással kapcsolatban, a melynél is Eperjes érdekeit védtek. Nagyhatalmú előadást tartott Antal Pál «A főiskolai sportról», melyet egyrészt tartalmáért, másrészt élvezetes előadásáért dr. Szádleczy Lajos, a kolozsvári egyetem rektora meleg szavakban köszönt meg. Ruttkay Béla «Az ifjúság működése modernebb irányban» címen tartott nagyszerű előadást. Az eperjesi jogakadémiának képviseltetése minden tekintetben előnyösnek mondható, mely nagyban hozzájárult akadémiánk jó hírnevének öregbítéséhez.

— **Korcsolyák** mindenféle minőségben és számban *Theisz* Árminnál Eperjesen olcsón kaphatók.

— **Téli tátrai kirándulás.** Arról értesülünk, hogy dr. Szlávik Mátyás tanár ez idén is a Theol. Otthon lakóival s a Kárpátgyógyászat eperjesi és vidéki tagjaival rödlázással egybekötött több téli kirándulást rendez a Tátrába, ú. m. Tátralomniczra, Széplakra és Fűredre. Jelentkezni lehet a vezető-tanárnál és *Theisz* Á. kereskedésében. A részletekről annak idején bővebben.

— **Egger-emulsió** világhírű csukamáj-olaj-készítményt a leghíresebb orvosok ajánlják, mert a gyenge gyermeket erősítik, angolkór, mirigybetegségek, vérszegénység, számarkőhőgs stb. eseteiben páratlan. Szoptató anyáknak is ajánlható, valamint agkori gyengeség ellen és általában gyenge, erőtlén, lábbadozó egyéneknek nincs hatásosabb szer, mint az Egger-emulsió, melynek rossz íze, szaga nincs, könnyen emészthető; miért is ez különösen a gyermek-gyógyászatban nélkülözhetetlen. Úvege 2 korona a gyógyszerárakban. Postán 3 üveget bérmentve küld 6 korona előzetes beküldése után: Nádor-gyógyászat, Budapest, VI., Váci-körút 17.

— **Elfogott zsebtolvaj.** Még mielőtt «jó vásárt» csinált volna, tette Gadzsár Anna cigány-asszonyt ártalmatlanná a rendőrség. Széplakapátiból jött ide. Lopni, ha sikerülne. Sikkasztás és lopás a kenyérgeresete. Áldozatait a szegény falusi népből vászolja. A részeg atyafiak erszéneit szokta különös előszeretettel a tűszöböl kihúzni, mert az kevésbbé veszedelmes.

— **Légelzáró vatta** különféle vastagságban, fehér és barna színben kapható *Theisz* Árminnál Eperjesen.

— **Sült-libák a rendőrségen.** A ki november 23-ikán a rendőrség büntügyi osztályán véletlenségből megfordult, valószínűleg megnézte a két szépen megsült libát, a melyek ott egy papíron, szép csendesén, hátukra fektetve, feküdtek. Az egyik lábáról kis tabla fityegett, «bűnjel» felirattal. Friedmann Dávidné nyitva felejtett kettreczéből lopta ki őket Mizsenkó Melyuh János, eperjesi napszámos. Otthon azzal adta át a feleségének, hogy süsse meg ebédre. S az asszony, ha sejtette is, nem nagyon firtatta, hol hizott olyan gömbölyűre a két liba. Csakhamar a tűzön süttek s Mizsenkó széles mosolylyal nézte, mint sülnek s pirulnak a saját zsírjukban. Azonban az ember csak tervez, mert a detektívek akkor találtak a tolvaj lakásába betöppanni, a mikor Mizsenkó a falatozáshoz akart fogni.

— **Feltörte és kifosztotta a kórházi betegek perzselyét.** Pénteken, este 10 óra felé, három idevaló egyén észrevette, hogy a kórház falához erősített perzsely fel van törve s egy katona abból szedi ki a pénzt. A munkájában megzavart katona a malomárok mellett próbált elmenekülni. A három egyén utána! És egyiküknek sikerült is öt elfognia, de, mielőtt még két társa segítségére lehetett volna a hevesen védekező katona megfekezésében, karjaiból a katona kirántotta magát s elmenekült. A rendőrség nagy erélylyel látott a nyomozáshoz és sikerült is a tettest Majdák József személyében, ki a 67. gy.-ezredben szolgál, kinyomozni. Majdák rovtomultú egyén, a kiben a rendőrség az orth. izr. imaház perzselyeinek kifosztóját sejtí s azért a nyomozást ebben az irányban újból felvette.

A szomszédból.

— **Lőcsei estély.** Erről a *SZEPESI HIRNÖK* f. évi 47. számában a következőket írja: «Az eperjesi Ev. Theol. Otthon jogász és theol. ifjúsága által Lőcsén,

nov. 12-ikén rendezett irodalmi estély fényesen sikerült. Egészséges eszmé volt idegenből importálni egy kis eleven s a megszokottól eltérő szellemet s a vállalkozás nagy és előkelő közönséget vonzott. Az alkalmi férfiak valóban szépen énekelte el Dürner Gy. «Viharban» című dalát és Szent-Galy Gy. kurucz-dalait, mely utóbbiak közül különösen a «Tartsd meg uram a labanczot» című hatásos dal aratott viharos tetszést. Egyed Aladár volt a vezető karmester, ki e szép estén úgy ügyes dirigálásával, mint zongorajátékával nagyon tehetséges és finom érzékű zenészeket bizonyított. A két énekszám között először Klaniczay Gy. szavalta el ügyesen Dengi L.-nek «Csáky Lóra» című szepesi vonatkozású költeményét, majd dr. Szlávik Mátyás theol. tanár, az eperjesiek kirándulásának ismert szervezője tartott tartalmas előadást a «három világvallásról», melyben a buddhizmus, mohammedizmus és kereszténység tanításait egymással összehasonlította s tipikusan jellemezte. S. ép volt a «Magyar Dal» cz. melodráma előadása, melyben Matyuga Kamil szavalata és Egyed Aladár zongorakísérete mellett gyönyörűen hatott a közben előforduló tenor- és bariton-szólo (Fáby A. és Kresmery Gy.), a tárogató művészi játéka (Bartovics V.) és a karének. Az est műsorát a «Dalosok indulója» fejezte be, melyet a lőcsei hölgyeink közreműködésével alakult alkalmi vegyeskar Rácz József vezetése alatt kedvesen énekelte. A hangversenyt táncz követte, mely a reggeli órákig tartott.»

SZINHÁZ, ZENE.

A kéthónapos színházi évad öt utolsó napjáról számolunk be. Szép, lelkes, virággal s tapssal teli napok. Hogyne, hisz' közönségünk nem tartotta magát távol az utolsó öt nap nyújtotta művészi estéktől. De meg ha nem is maga az előadás vonzotta volna oda közönségünket, már csak azért is eljött az utolsó előadásokra, hogy kedvenczétől egy-egy tapssal, vagy egy rajtafelejtett pillantással búcsút vegyen. Kedves, hangulatos esték, melyeknek emlékeitől soká szabadulhatunk. Hisz' mindnyájunknak volt egy-egy kedvencze. De térjünk át az utolsó előadások ismertetésére.

Szombaton (nov. 26.) került színre Roda Roda és Roesler Károly «Csákó és kalap» című szatirája. Az előadás telt ház előtt folyt le. Markovics Margit Landiescne szerepében, mint mindig, kiváló volt. G. Papp E. Grantigan grófnő, T. K.-Thege E. Langfeld ezredesné szerepét igen kedvesen és sok sikerrel töltötték be. A férfi szereplők közül Áldory László a vicenzai herceg szerepét sikerült alakítással játszotta; ugyanezt mondhatjuk Szóts Andrásról. Mint őrnagy és hadtestparancsnok, Gáspár Jenő helyesen oldotta meg feladatát. Ornstein, a kutyamosó (Márkus) kitűnő alakításával sok derűtséget szerzett a közönségnek.

Vasárnap (nov. 27.) délután «Az obsitos»-t adták némi szerepváltozással, a mi nem vált az előadás előnyére. — Este «A kereszt jelében» című történelmi korrajz premierje volt telt ház előtt, új díszletekkel s jó rendezésben. Szép előadás. Markovics Margit a keresztény leány szerepében, partnerével Marcus Superbussal (Erneyi János) érte el ez estén a legszebb sikert. Szerelmes nő, ki azonban nagy szerelmét feláldozza hitének s bátran, büszkén, ajkán mennyei jegyesének nevével lép a fenevadak elé. Erős hite pogány szerelmét is a megvetett keresztény hit vértanújává avatja Fölseges szép eszme, s Markovics Margit oly művésziesen testesítette meg, hogy talán jobban nem is lehetett. Mezey Kálmán Nero-alakítása jó volt, sikerében osztozott felesége Poppea (T. K.-Thege Emilia), Berenice (Fátyol Heddy) a büszke, szerelmével visszutasított s szerencsés vetélytársával szemben bosszúra képes nő megszemélyesítője volt. Tigellinus (Szóts András), a császár bizalmasa szerepében igen jó volt.

Hétfőn (nov. 28.) «Balkán hercegnője» került ismételt színre telt ház előtt. Az előadásról semmi újabb feljegyzésünk nincs.

Kedden (nov. 29.) a jó, öreg «Madarász»-t láthattuk viszont, szépszámu közönség jelenlétében. Mária fejedelembő szerepét Solti Vilma játszta szép sikerrel. Postás Milkát Feledi Boriska játszotta s most magával ragadta közönségünket. Ádám, a tiroli madarász Székely Gyula volt, a ki gyönyörű baritonjával s jó alakításával tapsra készítette hallgatóit. Csörz főudvarmestert a direktor maga játszotta, mert tulajdonképpen alakítóját, Áldoryt Sátoraljujhelyre szólította a kötelessége. Solti Ernő Szaniszló szerepében igen szépen énekelte. *Szerdán* (nov. 30.) utolsó előadásul adták Henry Bataille «Balga szűz»-ét (La vierge felle). Újból Markovics Margit estéje volt, sok taps, sok virág és ajándék. A lemondó, szerelmes szívű Armoury Fanny szerepét vállalta s játszta oly hatással, hogy a közönség perczeig tapsolta minden felvonás végén. A czímszerepet Fátyol

Heddy töltötte be s tegyük mindjárt hozzá: oly jól, hogy szinte kellemesen meglepődünk ezen alakításán. Armoury Marcel Erneyi volt, a ki mai estéjét a legsikerültebbek közé számíthatja: tisztelői úgy őt, mint Szóts András, a ki De Charence herczeg nehéz szerepét játszotta szép sikerrel, babérkoszorúval lepték meg. Roux abbé Gáspár Jenő volt. Ajánljuk, hogy következő alkalommal ne magyar, hanem francia papnak öltözzék, mert így alakítása is, a mely jó volt, sokkal szebben érvényesül.

A mai estével hosszú négy és fél hónapra legördült a függöny, nagy sajnálatára közönségünknek, a mely oly szívesen látogatta az előadásokat, s ha nem csalódnánk, nagy sajnálatára a színtársulatnak, a mely őt megértő s megbecsülő közönségtől vett búcsút a mai nappal. — Vizontlátásra!

Színtársulatunk Sátoraljujhelyen. A *FELSŐMAGYARORSZÁGI HIRLAP* november 29-iki száma «Kapunyitás» címen Mezey Kálmán színtársulatának «harangozik be». Közönségünket, mely két hónap alatt eléggé megismerhette új színtársulatunk értékét, bizonynyal érdekelni fogja a szomszéd Sátoraljujhely egyik sajtóorgánumának a «beharangozása». Hadd halljuk:

«Holnap este megnyílnak a színház kapui. Mezey Kálmán színtársulata holnap mutatkozik be a közönségnek a «Muzsikusleány» cz. operettben. Minden szezon előtt szokás nálunk lapoknál az u. n. «beharangozás», a mely abból áll, hogy a társulat hívójáról, művészi értékéről előre informáljuk a közönséget. Ennek a szokásnak kívánunk mi is hódolni, a mikor bejelentjük a közönségnek a szezon kezdetét, az első előadás darabját és az első heti műsort. A társulatról magáról azonban nem kívánunk ezúttal határozott formában nyilatkozni. Megmondjuk, miért? Nem egyszer festettük meg már e lap hasábjain az újhelyi színikerület hű képét. Megmondottuk már számtalanszor, hogy ez a kerület mai összeállításában csak arra alkalmas, hogy tönkregyegy a direktorokat. Mert vagy beszervezkedik az igazgató Újhelyi tulajdonos finnyás igényeinek megfelelően és akkor nem képes a kiadását fedezni, vagy jó üzletembernek bizonyul a direktor, a ki nem hoz megfelelő társulatot és akkor igazán veheti kezébe a vándorbotot. Mezey Kálmán pedig jó üzletember hírében áll. És ezzel elmondottuk — azt hiszszük — a társulatról alkotott véleményünket is. Jobb feltevése az eperjesi kritikák pedig egyáltalában nem bírhattak minket, mert mióta a társulat egynéhány ismert, jeles tagja eltávozott, egy-két jónévű színészön kívül a társulat többi tagja mind ismeretlenek előttünk. Mi tehát a legszeszimistikusabb reményekkel nézünk a társulat itteni működésére. Sem új jót nem várunk tőlük és ha mégis ki tudják majd csak részben is elégténi az igényeket, a legkellemesebben fog az minket meglepni. Ezzel azonban korántsem czélunk elidegeníteni már eleve a közönséget a társulattól. Sőt ellenkezőleg, azt czéllozzuk a fentiekkel, hogy kellemetlen meglepetésekben ne legyen része a publikumnak. Elvégre a legutolsó kis vándortársulat is tud néha-néha jó előadásokat produkálni, miért ne tudna hát egy olyan társulat, a melynek soraiban ott látjuk három ismerősünket, a kiknek művészi képességeit volt alkalmunk tapasztalni: Feledi Boriskát, Solti Vilmát és Markovics Margitot. Leghelyesebb tehát, ha bevárjuk az első előadások eredményeit.»

TANÜGY.

Személyi pótlék adományozása. A m. kir. vallás- és közoktatásügyi miniszter Köhler József tótsóvári kincstári róm. kath. és Szabó Endre tapolyhanusfalvai ág. h. ev. tanítóknak az 1907. évi XXVII. t.-cz. 4. §-a alapján, a népnevelés terén szerzett kiváló érdemeik jutalmazásaképpen, évi 200 kor. fizetés természetével bíró személyi-pótlékot engedélyezett.

Áthelyezés. A m. kir. vallás- és közoktatásügyi miniszter Rácz Sándor bártfai ág. gazdasági szaktanítót a mosonszolnoki gazd. népiskolához helyezte át s az ekként megüresedett állásra László Béla Dénes képz. gazd. szaktanítót nevezte ki.

Szabadságolás. A m. kir. vallás- és közoktatásügyi miniszter Komáromy Mária zborói ág. tanítónőt az 1911. szept. 1-jéig szabadságra s szabadsága tartamára helyettesítésével Müllner Borbála okl. tanítónőt bízta meg.

Kinevezés. A m. kir. vallás- és közoktatásügyi miniszter a pécsújfalui ág. óvodánál üresedésben evő óvónői állásra Tarkányi Teréz okleveles óvónőt nevezte ki.

Államsegély- és korpótlék-utaltványozás. A vallás- és közoktatásügyi miniszter Javornitzky Anna orsói ág. h. ev. iskolai tanítónő részére 664 Ganz Lajos eperjesi orth. izr. iskolai tanító részére 100, Rusznyák Lőrincz kendei róm. kath. iskolai tanító részére 454, Pusztai András szépréti róm. kath. iskolai tanító részére 398, Hegedűs

Pál magasi róm. kath. iskolai tanító részére 498 és Megyesi István viskói gör. kath. iskolai tanító részére 518 kor. fizetéskiegészítő államsegélyt, Gress Andor felsőcsényei gör. kath., Leudár János remenyei gör. kath., Szabó István erdővágási ág. h. ev. isk. tanító I. korpótlékának fedezésére 200—200 és Szaurovszky Márton kormosi gör. kath. iskolai tanító II. korpótlékának fedezésére 200 kor. államsegélyt engedélyezett.

EGÉSZSÉGÜGY.

Alább közöljük dr. Holbna Gyula városi tisztifőorvos november havi jelentését Eperjes város közegészségügyi viszonyairól. A közegészségi állapot általában kielégítő. Leggyakrabban légzőszervi betegségek észleltek. Járványos betegségek közül előfordult ronszoló toroklob 1, kanyaró 5 és vörheny 4 esete. Minden egyes esetben a betegek elkülönítettek és a lakások fertőtlenítettek. Gépokozta sérülések két esetben fordultak elő. A közisztasági állapotok kielégítőek. Közhelyiségek vizsgálata 27 esetben teljesített és pedig piac 17-szer, kocsmá 5-ször, mészárszék 4-szer, vágóhíd 1-szer. A vizsgálat eredményeképpen 9 liter tej és 2 kgr. gyümölcs semmisített meg. — Szemvizsgálat a helybeli áll. tanítónő-képző-iskola- és kisdédóvóban november hó 22-ikén ejtett meg. — A kórházban az elmúlt hónapban gyógykezeltetett 195 beteg, felvételt 95, elbocsátott 91, elhalt 4.

A község körében valóságos rémhírek keltek szárnyra, hogy a kanyaró, de különösen a vörheny nagy mértékben pusztít a városban. Most a városi főorvos havi jelentéséből meggyőződhetik, hogy a járványos betegségek közül a ronszoló toroklob egyetlen egy esete fordult elő, a mely halálessel végződött. Kanyaróban megbetegedett öt gyermek, ezek közül kettő meggyógyult, 3 ápolás alatt van; vörhenyben megbetegedett egy felnőtt nő és 3 gyermek, egy meggyógyult, ápolás alatt maradt egy felnőtt nő és 2 gyermek. — Ez a statisztikai kimutatás legjobb czáfolata az elterjedt alaptalan rémhíreknek. Ezután a község megnyugtására minden héten közölni fogjuk a járványos betegségek heti hivatalos kimutatását.

TÖRVÉNYKEZÉS.

Alább közöljük az 1911. évre behívott esküdtek, és pótesküdtek névsorát.

Esküdtek:

Augusztynyi Károly, Eperjes	Bertóthy Béla, Bertót
Amster Simon	Borbás Géza, Kisszeben
Adler Mór	Dr. Böhm Aladár, Eperjes
Atlasz Samu	Borodács Ede
Ambrózy Béla	Bruck Sándor
Ádám Ödön, Kisszeben	Bodnár András
Ardó Alfréd, Kapi	Bein Simon
Bányász János, Nagysáros	Brestyenzky György
Beck József, Kisszeben	Balóczy József
Biloveszky József, Bártfa	Czinn Mayer
Benyó Antal, Eperjes	Dadej Gyula

(Vége köv.)

Dr. Böhm Aladár fegyelmi ügye. Az EPERJESI LAPOK annak idején megemlékezett arról a fegyelmi ügyről, melyet az eperjesi ügyvédi kamara fegyelmi bírósága folytatott le dr. Böhm Aladár ellen, általánosan ismert okból (Tátra-bank ügyészsége); most kötelességünknek tartjuk megemléteni, hogy a m. kir. Kúria ügyvédi tanácsa, mint fegyelmi bíróság, f. évi november 12-ikén 264—910. Ü. T. számmal meghozott ítéletével az elsőfokú bíróság ítéletét megváltoztatta és a vádlottat az ellene emelt vád és következményei alól felmentette.

IRODALOM.

Szeged-Massak Hugó tollából «Panaszok a nyelvrontás miatt» címen egy kis füzetke hagyta el a sajtót a napokban. Erős szatírával támadja mindazokat, a kik a magyar nyelv tisztasága ellen vétenek.

Különös, kedves harcmodort honosít meg; megszemélyesíti a sértett igéket, szócscákat, határozókat s úgy vonultatja fel őket a bűnösök ellen.

Ritka nyelvérzéssel s legtisztább logikával küzd, ellenfelét fejlett nyelvismeretével s tudásával mindenkoron letiporja. «Felebbzéseinek», mint nevezi csatározásait, az illetékes s hozzáértő fórumok mindig helyt adnak.

Avagy lehetséges volna például alábbi felebbzéseinek helyt nem adni?

„A »dél« panasz.

Bepanaszoló az újságírókat az olvasóközönségnek, mert ezt írják:

«déli egy óraker».

Hoított így kellene írniok:

«déli 12 óraker».

Mert a nap közepén, 12 óraker van dél. Az egy óraker pedig azt kellene mondaniok, írniok, hogy «delután egy óraker».

Déli 12 óra után 1 perc már delután van.

Már az elemi iskolában úgy tanítják, hogy 12 óraker van dél. Csudálkozni lehet azon, hogy erről a tollforgató urak megfeledeznek és még a meteorológiai jelentésben is déli 1 óraker írják.

Nem hiszem — és jelentéseiben a nevezett meteoro-

lógiai hivatalnak nem is láttam —, hogy megfeledeznek a szabatos időjelzés helyes megnevezéséről.

Hiszen ebben a tudós hivatalban jegyzik fel pontosan azt a pillanatot, melyben a föld úgy fordul, hogy a nap középpontjából vetett sugár a föld dél-körére esik.

A csillagász-tornyokban ezt a pillanatot rendszeren ágyúlövés jelzi.

Itt ugyanis egy kis rézagyúcska van felállítva, mely fölött üveglencse áll, úgy elhelyezve, hogy a mikor a nap sugara merőleges irányban reásüt, akkor az üveg középpontján egyesített sugarak heve az agyúcska gyújtólükánál levő serpenyőben a lóport felrobbantja, ettől az agyúban a töltény tüzet kap és az agyú esül.

Megjegyzem közben, hogy ilyen kis agyúcska Párisban, a Palais royal kertjében is van egy kőoszlopon kitéve és érdekes látvány az, mikor a nagyszámú érdeklődő közönségben férfiak és hölgyek, órával kezükben várják a robbanás pillanatát, a valódiéit.

Ez az én ébredésemnek a pillanata.

Az t. i., a mikor a nap az égbolton legmagasabban áll, és utána nyomban hanyatlik. Ez után egy perc már delután van, éjfél. Éjfél 12 óra után pedig a reggel kezdődik és 12 óra múlva pedig életre kelek én, dél. Közben alszom.

A napóra mutatja legjobban ébredésem valódi pillanatát. Mert ez a föld forgása szerint változik az év folyamán, a gépórakon körülbelül fél 12 órától 12-ig.

A gépóra művét természetesen nem lehet úgy készíteni, hogy rugója és kerekei a föld forgásának változó mozzanataihoz alkalmazkodva járjanak. Ezek tehát a gépészet törvényei szerint végzik újokat.

Am a napóra napról-napra, a föld forgásához alkalmazkodva mutat. A közéletben azonban a gépóra szerint állapították meg, hogy nappal 12 óraker van dél.

Kérem a tisztelt újságíró urakat, ne írják azt, hogy: «déli 1 óraker».

Attól a kevésszámú tévelygőtől pedig, a kik engem az ebéd idejével tévesztve össze, azt a vádat böfentik ki, hogy «déli 2 óraker volt a lakoma», elvárom, hogy elemi iskolai tanulmányukat emlékeztükben megújítván, ismét megtanulják, hogy «déli 12 óraker» van dél.

Nemde megezáfolhatlan érvekkel és bizonyítékokkal harcol?

Eredményes felebbzéseim bennünket is arra buzdítanak, hogy magunk részéről is előterjesztjük a «megy» ige panaszát.

Halk, bántortalan kopogás hallik a szerkesztőség ajtaján.

Szabad.

Másik pillanatban «megy» ige áll előttünk dült ábrázattal.

Kissé megpihen, majd kérésünkre előadja panaszát. „Hogy ki vagyok, azt hiszem, tudják, sőt nemcsak hiszem, de tudom is, mert alig van testvérem, a ki oly benső viszonyban volna az urakkal, mint én. Hiszen az élet mozgás, nélkül nem élhetnek, legalább igazi életet nem. S mégis napról-napra sértegetnek.

Avagy nem sértegetés az, tisztelt újságírók, hogy minduntalan azt olvasom a színházi rovatban, úgy a fővárosi, mint a vidékiben, hogy «Szerdán Henri Bataille Balga szűz című drámája ment, s holnap a Böregér megy». Bocsánat! A balga szűz mehetett ugyan, a hová neki tetszett, de a «Balga szűz» nem. Azt játszták, vagy ha úgy tetszik, adták, avagy az színre került.

Ez szintiszta germanizmus, pedig én ősmagyar ige vagyok, tessék engem igazi értelmében használni.

A kik ellenvéleményen vannak, bizonynyal felhozzák ellenem, hogy Vörösmarty is átvitt értelemben használ a Fóti dalban:

«Fölfelé megy borban a gyöngy».

s hozhatnak még fel esetleg más helyes példát ellenem. Igen ám, csak hogy itt is mozgást fejeznek ki velem s tulajdonképpen nem is átvitt értelemben, csak annyiban, hogy nem a lábbal való menést kell érteni ezen esetekben.

Igen kérem éppen ezért a tisztelt szerkesztőséget, adják közre ezen panaszomat, talán akadnak kollegák, a kik megértenek engem s nem sértegetnek többé. Most pedig Isten önökkel. Megyek.”

S elment.

BAKTERIUM-MENTES
természetes ásványvíz.

ÜDÍT, GYÓGYÍT. ÜDÍT, GYÓGYÍT.

Vese- és hólyagbajknál, a vesemedence idült hurutjainál, húgykő- és fényképződésnél, a légutak és a kiválasztó-szervek hurutos bántalmainál kitűnő hatásának bizonyult.

Orvosilag ajánlva.

Főlerakat: Bein Simon cégnél, Eperjes.

A KÖZÖNSÉG KÖRÉBŐL.

A rendőrkapitány figyelmébe.

Örömmel tapasztaljuk, hogy a város vezetősége fokozott figyelmet fordít a város köztisztaságára s egészségügyére, s annál kevésbé tudjuk megérteni néhány háziúrnak gondatlan eljárását. Avagy nem a legnagyobbfokú gondatlanság az, hogy egyes háziurak

reggelenként éppen abban az időben separtetik fel járdájukat, midőn az iskolába igyekvő fiatalság éppen a legjobban lepi el azt? Reméljük azonban, hogy városunk tevékeny kapitánya mihamar orvosolni fogja ezt a bajt is, mint már sok mást orvosolt is.

Időjárásunk

a nov. 26-ikától decz. 2-ikáig terjedő időben,
Reggel 7 óraker — délel 2 óraker — este 9 óraker.

Hó, nap	Légnyomás	Hőmérséklet C°		Légmozgás	Felhőzet	Csapadék	
		maxim.	minim.			milli-méter	milliméter
XI. 26. r.	741.0	-0.9	-4.2	S 1	8		
d.	741.3			NE 1	10		
e.	742.2			N 1	10		
27. r.	743.1	0.5	-2.3	S 2	10		
d.	743.9			S 1	10		
e.	744.8			S 1	10	ny.	hó
28. r.	744.4	1.2	-1.0	S 2	8		
d.	743.3			S 2	10		
e.	744.4			SE 2	9		
29. r.	744.9	2.0	-0.8	S 4	6		
d.	745.0			ES 4	9		
e.	744.3			S 2	6		
30. r.	742.9	3.0	-3.0	SE 1	1		
d.	741.9			N 1	9		
e.	740.8			S 2	6		
XII. 1. r.	739.7	2.0	-0.8	N 1	10		
d.	739.6			0	10		
e.	739.6			0	0		
2. r.	740.0	4.8	-5.8	N 1	0		
d.	739.8			0	1		
e.	740.6			0	1		

A november havi meteorológiai megfigyelések összefoglalása

A redukált légnyomás maximuma 29-ikén 743.3, 1909-ben 743.8

» » » minimuma 2-ikén 718.2, » 720.4

A hőmérséklet maximuma 1-jén . . . 12.8°C, » 14.4°C

» » » minimuma 14-ikén . . . 5.5°C, » 10.5°C

A felhőzet napi átlaga 7.9, » 7.3

Uralkodó szél a déli volt.

A szél erősségének napi átlaga . . . 2.3, 1909-ben 2.1

Az összes csapadék-mennyiség volt . 73.1 mm., » 24.7 mm.

A csapadékos napok száma 15 volt . —, » 7 nap

A legerősebb csapadék volt 10-ikén . 15.8 mm., » 12.3 mm.

Felelős szerkesztő:

Dvortsák Győző.

Kiadótulajdonos:

Kösch Árpád.

NYILTTÉR.

Vesebajknál, húgyhólyag-bántalmaknál, közsvenynél, cukorbetegségnél, az emésztési és lélegzési szervek hurutjainál

a Bór- és Lithium-tartalmu
gyógyforrás

SALVATOR

kitűnő sikerrel használtatik.

Kiváló óvszer a vörhenynél (scarlatina) fellépő vesebántalmaknál.

Húgyhajtó hatása.

Kellemes ízű.

Vasmentes.

Könnyen emészthető.

Teljesen tisztá.

Állandó összetételű.

Különösen oly egyéneknek ajánlatos, akik ülő életmódjuk folytán aranyeres bántalmakban, hasi vérbőségben, máj- és veseizgalomban vagy húgysavas lerakódásokban, vesehomok és vesekövek képződésében szenvednek.

Elsőrangú gyógyvíz és diétetikus ital.

Eladási árak Eperjesen:

1/2 literes palaczk 32 fillér.
3/4 » » » » » 40 »
1 » » » » » 48 »

Az üres, tisztá és eredeti Salvator-palaczkok

a következő árakon vétetnek vissza:

1/2 literes palaczk 6 fillér.
3/4 » » » » » 7 »
1 » » » » » 9 »

Eperjesi főraktár: Mikolik Istvánnál.

A legszebb ünnepünk is elromlik,

ha a családnak csak egy tagja beteg vagy csak meg is hűlt, már pedig decemberben különösen veszedelmes ez, tehát éppen most különösen óvatosnak kell lenni s ezért legjobb, ha Fay valódi sződeni ásványpasztillája, ez az ideális házi szer mindig kéznél és használatban van. Fay valódi sződenije, a mely 1 kor. 25 fillérért minden idevágó üzletben kapható, sohasem mond csütörtököt s különösen gyermekekre nézve valóságos áldás.

Főképviselő Magyarország és Ausztria részére: W. Th. Guntzert cs. és k. udv. szállító, Wien, IV/1, Grosse Neugass 17.

ben separtetik fel
vő fiatalság éppen
k azonban, hogy
nar orvosolni fogja
orvosolt is.

nk
terjedő időben.
este 9 órákor.

Csapadék	
Felület	minőség
8	
10	
10	
10	
10	
10	ny. hó
8	
6	
6	
1	
6	
10	
10	
0	
0	
1	
1	

lések összefoglalása
743.3, 1909-ben 743 8
18.2. „ 720 4
8°C. „ 14.4°C
5°C. „ 10.5°C
7.9. „ 7.3

3, 1909-ben 2.1
3.1 mm. „ 24.7 mm.
7 nap
5.8 mm. „ 12.3 mm.

addó tulajdonos:
sch Árpád.

ER.

g-bántal-
korbeteg-
lélegzési
ál
artalmu

OR

ernáltatik.
henynél
bántalmaknál.
atásu.
izü.
es.
szíthető.

iszta.
etételü.

eknek aján-
lunk folytán
akban, hasi
s veseizga-
avas lerako-
mok és vese-
szívrendnek.
etikus ital.
en:
82 fillér.
40 „
48 „
tor-palacsok
ek vissza:
6 fillér
7 „
9 „
Istvánnál.

is elromlik,

eteg vagy csak meg
alónosan veszedelmes
bavatosnak kell lenni
eni ásványpasztillája.
mél és használatban
y 1 kor. 25 fillért
tő, sohasem mond
ekre nézve valóságos
sére: W. Th. Guntzert
osse Neugasse 17.

A VILÁG LEGJOBB TEAI.

Az angol király szállító.
KÜLÖNLEGESSÉG:
„King's-Blend“,
az angol király five o'clock teája.

U.K. TEAS KINGDOM
TEA COMPANY LONDON

A walesi herceg szállító.
„U. K.“-TEÁK
rendkívül kiadók és aromatikusak.

Főraktár: **ATLASZ H. úrnál, EPERJES.**

A ki legjobban szerkesztett, teljesen független, nagy, előkelő napilapot járattal, fizesse elő

Az Ujság-ot!

Vasárnap: „Asszony“, „Gyermek“ melléklet.

ELŐFIZETÉSI ÁR: Az Ujság terjedelme rendszeren 32-36-40 oldal.
Egy évre . . . K. 28.— Vasár- és ünnepnapokon
Félévre . . . „ 14.— Negyedévre „ 7.—
Egy hónapra „ 2-40 **80-100-200** oldal.

Magrendelési cím: **AZ UJSÁG kiadóhivatala**
Budapest, VII., Rákóczi-út 54. sz.

Császárfürdő Budapest. Nyári és téli gyógyhely, a magyar Irgalmas-rend tulajdona. Elsőrangú kénes-hévízű gyógyfürdő; modern berendezésű gőzfürdő, kényelmes iszapfürdők, iszapborogatások, uszodák, külön hölgyek és urak részére. Több ökö- és márványfürdők; hőlégi-, szénasavas- és villamos-vízfürdők. A fürdők kitűnő eredménnyel használatnak főleg csúszós bántalmaknál és idegbajok ellen. Ivó-kúra a légzőszervek hirtelen eseteiben s altesti pangásoknál. 200 kényelmes lakószoba. Szolid kezelés, jutányos árak. Gyógy- és zenéj nincs. Prospektust ingyen és bérmentve küld *az igazgatóság*

A „Világ“ karácsonyi ajándéka.

A „Világ“ politikai napilap előfizetői közt 1910. évi deczemb. 10-ikén: **karácsonyi ajándékokat** sorsol ki. És pedig:

Egy előfizető kap . . .	1000	koronát.
Két „ „ „ „ „ „ „ „ „	500	„
Öt „ „ „ „ „ „ „ „ „	200	„
Tíz „ „ „ „ „ „ „ „ „	100	„
Száz „ „ „ „ „ „ „ „ „	50	„
250 „ „ „ „ „ „ „ „ „	20	„
500 „ „ „ „ „ „ „ „ „	10	„

Az ajándék nem készpénz, hanem utalvány, a melylyel előkelő czégeknel vásárolni lehet.
Részletes ismertetés a „Világ“ bármely számában.

A „Világ“ előfizetési árai:
Egész évre . . . 28 kor. Negyedévre . . . 7 K. — f.
Félévre . . . 14 „ Egy hónapra . . . 2 „ 40 „

Előfizetőink minden szerdán díjtalanul kapják a „Politechnikai Szemle“-t, mint a „Világ“ rendszeres hetimellékletét, és kedvezményes árban, 2 kor. 40 fill. ért, a „Divat-Szalonn“-t.

TANTÁL-LÁMPA

a legjobb fémszálas izzólámpa.

Arammegtakarítás kb. 60%. Fehér fényvel ég. Rázkódásoknak ellentáll. Igen tartós. Minden helyzetben kifogástalanul ég. Nagyobb rendelések nál magas engedmény.

Magrendelhető:
Magyar Siemens-Schuckert-Művek-nél,
Budapest, V., Lipót-körút 5.

EGGER EMULSIO

csak e védjeggyel valódi.

Minden szülő adjon hideg időszakban gyermekeinek EGGER EMULSIÓT, mert ez erősíti a gyermeket, előmozdítja a csontképződést, fejleszti és táplálja. Hatásos ellenszere a köhögésnek, gyomorrenyhéségnek. Megbecsülhetetlen fogzás idején Hírneves orvosok ajánlják, mert a legjobb csukamájolaj-preparatum, nincs kellemetlen szaga, jóízű, könnyen emészthető és elejét veszi a különféle gyermekbetegségeknek. Egy üveg ára 2 kor., a gyógyszerárakban.

Postán 3 üveget bérmentve 6 koronáért, a pénz előzetes beküldése után vagy utánvéttel küld:
„Nádor-gyógyszertár“ Budapest, VI., Váci-körút 17.
Kapható: Williger Pál gyógyszerárában, Eperjesen.
Ingyen és bérmentve küldjük: a minden szülőnek nélkülözhetetlen füzetet: „Hogyan védekezünk a gyermekbetegségek ellen?“

Belföldi; hazai új

BIZTOSÍTÓ-RÉSZVÉNYTÁRSASÁG,

mely az összes régi, új és legújabb **biztosítási ágazatokat** közvetlenül és közvetve műveli, megbízható, tevékeny, jó üzletszerző **főügynököt keres.**

Kimerítő, írásbeli ajánlatok *„Összes biztosítási ágazatok“* alatt Eckstein Bernát hirdetési irodájába, Budapest, VII. ker., Erzsébet-körút 37. szám alá küldendők.

Köhögés, rekedtség és hurut ellen nincs jobb a **Réthy-féle pemetefü-cukorkánál.**

Vásárlásnál azonban vigyázzunk és határozottan RÉTHY-félet kérjünk, mivel sok haszontalan utánzata van.
1 doboz 60 fillér.
Csak RÉTHY-félet fogadjunk el!

MASSEY-HARRIS C^o. R.-T.

Fűkaszaló aratógép és földmívelő eszközök gyára.

Toronto, Északamerika.

A világ legjobb gyártmányai.
Árjegyzéket kívánatra ingyen küld a **Massey-Harris C^o. R.-T.**
Budapest, V., Alkotmány-u. 23. sz.

Legközelebb megjelenik: a képviselő-
házban most letárgyalt, új

POLGÁRI PERRENDTARTÁS

czimű könyv.

Bíráknak, ügyvédeknek, kereskedők- és iparosoknak nélkülözhetetlen!

Összeállította, magyarázatokkal és széljegyzetekkel ellátta:
Csilléry Dávid, kir. járásbíró.

A 400 oldalra terjedő törvénykönyv, mely a legfinomabb papíron, zsebben hordható alakban lesz kiállítva, bolti ára fűzve 6 kor.

Magrendelhető:

Manyák és Tóth könyvkiadóknál Nagyváradban és minden hazai könyvkereskedőnél.

5896—1910. tkvi sz.

Árverési hirdetményi kivonat.

Az eperjesi kir. törvényszék, mint tkvi hatóság közhírré teszi, hogy Goldberger Armin végrehajthatónak *Janosik Andrást* sz. *Ivankó Anna* végrehajtást szenvedő elleni 168 kor. 68 fillér tőkekövetelés és jár. iránti végrehajtási ügyében, dr. Fuchs Lipót utóajánlata folytán, az eperjesi kir. törvényszék és járásbírósi területén levő:

a jakabvágási 19. sz. tjkvben foglalt A. I. 1. sor- 2/a. hr. sz. belseg, 2. sor- 59/a hr. sz. belseg, 3. sor- 67. hr. 17. öi. sz. ház és kert, 4—13. sor- 370., 401/a., 460., 480., 484/a., 484/b., 506., 530., 928. hr. sz. külésztelek- s közös legelőtelméről álló 1/4-rész teleknek B. 5. sorszám alatt Janosik Andrást sz. Ivankó Anna nevére írt, 626 koronára becsült ingatlanokra, az utóajánlatot tevő által felajánlott ígérethez képest, 688 korona 60 fillér kikiáltási árban az újabb árverést elrendelte, és hogy a fentebb megjelölt ingatlan az 1910. évi **december hó 10-ikén délután 9 órákor** Jakabvágás községházánál megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alul eladni nem fog.

Árverezni szándékozik tartozni az ingatlan becsárának 10%-át, vagyis 68 kor. 86 fill.-t készpénzben vagy óvadékképes értékpapírokban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. évi LX. t.-cz. 178. és 170. §-ai értelmében a bánatpénznek a bíróságnál való előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni és a bánatpénzt a végrehajtási novella 25. §-a értelmében kiegészíteni.

Kir. tvszék, mint tkvi hatóság.
Eperjesen, 1910. október 21. **Suhajda Vilmos s. k.**,
kir. tvszéki bíró.

A kiadmány hitelül: **Klein Béla**, kir. t. tkvvezető.

POPOFF
a legjobb TEA a világon.

MOLL-FÉLE SEIDLITZ-POR

Csak akkor valódiak, ha mindegyik doboz Moll A. védjegyét és aláírását tünteti fel.

A Moll A.-féle Seidlitz-porok tartós gyógyhatása a legmakacsabb gyomor és altest-bántalmak, gyomorgörös és gyomorfűv, rögzött székrekedés, májbántalom, vértelenség, aranyér és a legkülönbözőbb női betegségek ellen, e jeles házi szernek évtizedek óta mindig nagyobb elterjedést szerzett.

Ara egy lepecsételt eredeti doboznak 2 korona. Hamisítások törvényileg fenytettek.

MOLL-FÉLE SÓS-BORSZESZ

Csak akkor valódi,

ha mindegyik üveg Moll A. védjegyét tünteti fel. A Moll-féle sóborszesz nevezetesen mint fájdalomcsillapító beuórszólási szer köszvény, csúz és a meghűlés egyéb következményeinél legismertebb népszerű.

Egy ónozott eredeti üveg ára 2 kor.

Moll-féle gyermek-szappan.

Legfinomabb, egészen új módszer szerint készített gyermek- és női-szappan a bőr gyökeres gondozására, és apolasára egy gyermekek, mint felnőttek számára.

Egy darab ára 40 fillér. Öt darabé 1 korona 80 fillér.

Minden darab gyermek-szappan Moll A.-féle védjeggyel van ellátva.

Moll A. gyógyszerész, cs. és kir. udvari szállító által
Bécs, I., Tuchlauben 9.

Vidéki megrendelések naponta posta-utánvet mellett teljesítettek. A raktárakban tessék határozottan Moll A. aláírásával és védjeggyel ellátott készítményeket kérni.

Védjegy: „Horgony“

A Liniment. Capsici comp., a Horgony-Pain-Expeller

egy régióknak bizonyult házi szer, mely már sok év óta legjobb bedörzsölésnek bizonyult köszvényel, oszúznal és meghűléseknel.

Figyelemztetés. Silány hamisítványok miatt bevásárláskor óvatossak legyünk és csak olyan eredeti üveget fogadjunk el, mely a „Horgony“ védjeggyel és a Richter cégjegyzéssel ellátott dobozba van csomagolva. Ara üvegekben K—80, K1.40 és K2.— és ügyszólván minden gyógyszerertárban kapható. — Főraktár: Török József gyógyszerésznél, Budapest.

Richter gyógyszerertára az „Arany oroszlánhoz“, Prágában, Elisabethstrasse 5 neu.

Megnyilt Luchs Ede és Társa fióközlete

Eperjes, Fő-utca 40. sz.

Legnagyobb választékban, a legolesóbban beszerezhetőik:

Konyhafelszerelések
Háztartási cikkek
Evőeszközök
Fegyverek, töltények
Épület- és butorvasalások
Lombfűrészek és hozzávalók
Meteor-kályhák, konyhák
és minden e szakmához tartozó cikkek.

A m. tisztelt vevőközönség pártfogását kéri

teljes tisztelettel **Luchs Ede és Társa fiókja**
Fő-utca 40. sz.

Tokaji bor-eladás.

Asztali bor literje 64 fill. Pecsényebor literje 80 fill. Szomorodni bor literje 1 kor. 40 fill. Asszúbor literenkint 3, 5 és 8 koronájával kapható.

Tallya (Tokaj-Hegyalja). **Homoky György**,
tanító és bortermelő.

A Szebeni-út 30. szám alatti ház és kert

elköltözés folytán szabad kézből eladó.

Bővebbet Kovaliczky Pál gyógyszerertárban, Eperjes, Fő-utca 142. sz.

Korszakot alkotó ujdonság a téglaiiparban! Szabadalmazott 1910 modellű téglavetőgép

10 óra alatt 10—12.000 téglát állít elő bármilyen, téglagyártásra alkalmas anyagból, minden előzetes előkészítés nélkül. Teljesen pótolja a kézi-vetést. Hajtóerő két ló, két ökör, vagy egy 5—6-lóerős motor. Nem kell hozzá sem gépház, sem alapozás: kezelésére gyermekek is megfelelnek.

Olcsó beszerzési ár.

Téglagyárak teljes berendezése, iszapoló berendezések, kötörök, golyós és dobórlömalmok.

A meissen „Jacobiwerk“ (Németország) vezérképviselése

GELLÉRT IGNÁCZ és Társa
BUDAPEST, VI., Teréz-körút 41.

Legmesszebbmenő jótállás. Kedvező fizetési feltételek.

A legtöbb kiállításon legelső díjjal kitüntetett és első orvostanárok által ajánlott, kitünő minőségű

Esterházy cognac

mindenütt kapható!

Az Esterházy cognac

a közönség kedvencz itala!

Esterházy cognacgyár

TELEFON 31—49. Központi irodája: TELEFON 31—49.
BUDAPEST
V., Csáky-utca 14. szám.

Oh jaj!

Köhögés, rekedtség és elnyálkásodás ellen gyors és biztos hatásúak

Egger mellpasztillái,

az étvágyat nem rontják és kitünő ízűek.

Doboza 1 korona és 2 korona.

Próbadoboz 50 fillér.

Fő- és szétküldési raktár:

„NADOR“ GYÓGYSZERTÁR

Budapest, VI., Váci-körút 17.

Megfojt ez az átkozott köhögés!

Egger mellpasztillája csakhamar meggyógyított.

Eperjesen kapható: Korn Vilmos, Kovaliczky Pál, Molitorisz István és Williger Pál gyógytárakban.
Bártfán: Löcherer Gyula és Tirscher István gyógytárakban.